

THISTED KOMMUNE

THISTED KOMMUNE

Sundby Å, AAL-1275

FORUNDERSØGELSE AF SUNDBY Å, SPÆRRING AAL-1275

Udarbejdet af	Thisted Kommune Teknisk Forvaltning Natur- og Miljøafdelingen Kirkevej 9 7760 Hurup
Sagsnummer	121617
Projekt	2
Forfattere	Jakob Almind Jørgensen, Kristoffer Klitgaard Nielsen, John Patuel Hansen
Udgivet	16-01-2014
Kontaktperson	Kristoffer Klitgaard Nielsen, kkn@Thisted.dk

EU og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af dette projekt.

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri
NaturErhvervstyrelsen

1. BASISOPLYSNINGER	
Indsats ID	AAL-1275
Indsats type	Spærring
Vandløbets navn	Sundby Å
Vandløbssystem	Sundby Å
Nærmeste topografiske stednavn	Nørlund ved Nørre Skjoldborg.
Beskrivelse af indsatsen	Sikring af bedre passageforhold ved opstemning fra gammelt dambrug. Vandspejlsfald på ca. 15 cm fra indløb til udløb fra opstemningen. Opstemningen fjernes og vandløbet etableres til naturlig tilstand.

Figur 1: Spærring AAL-1275, opstemning ved nedlagt dambrug med vandspejlsfald på ca. 15 cm.

2. FORMÅL, OMFANG OG BINDINGER	
Formålet med indsatsen	Sikre kontinuitet i vandløbet.
Omfang	Forundersøgelsen omfatter udarbejdelse af projektforslag der sikre fri faunapassage ved spærring AAL-1275, projekt 2 og dermed skabe fri passage til 2.320 m opstrøms-liggende vandløb.
Betingelser og bindinger for forundersøgelsen	Projektet udarbejdes iht. ansøgning og tilsagnsskrivelse samt kravene i "Bekendtgørelse om tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering" og "Bekendtgørelse nr. 1022 af 30. oktober 2012 om kriterier for vurdering af kommunale projekter vedr. vandløbsrestaurering.

3. PLANGRUNDLAG	
Vandløbets klassifikation	Privat/offentligt vandløb. I projektområdet er vandløbet kommunalt.
Vandløbsmyndighed	Thisted Kommune
Vandløbsregulativ	Vandløbsregulativ for Sundby Å, regulativ nr. 10, Thisted Kommune.
Vandplanens målsætning	God økologisk tilstand, faunaklasse 5
Miljøtilstand	Den nuværende miljøtilstand er faunaklasse 5. DVFI Indeks er 5, og fysisk indeks III (prøvedato 06-04-2006, stations nr. 2682-00020, området er en del af overvågningsprogram). Ved seneste befiskning iht. udsætningsplan nr. 5 2010 for Thylandske vandløb blev der fundet en god bestand af ørredyngel (569 stk.) og lidt ældre fisk (4 stk.).
Vandplanens øvrige indsatser	Opstrøms projektstrækningen, er der udpeget yderligere 3 indsatser: <ul style="list-style-type: none"> • Spærring (AAL-1272) • Spærring (AAL-1271) • Restaurering (Ref. nr. 555)
§3-beskyttelse	Vandløbet er op- og nedstrøms projektområdet omfattet af §3-beskyttelsen.
Fredninger	Projektområdet og dets nærhed er ikke omfattet af en fredning.
Natura 2000-beskyttelse	Projektområdet og dets nærhed (1 km) er ikke omfattet af Natura 2000 beskyttelse.
Bilag IV-arter	Der er registreret Oddere i vandløbssystemet.
Øvrige udpegninger og registreringer	Projektområdet ligger i okkerpotentielt område – klasse III – lav risiko for okkerudledning og jordbundstypen er humusjord.
Beskyttelseslinjer	Projektområdet ligger ikke indenfor udpeget beskyttelseslinjer.

Arkæologi og kulturhistorie	I umiddelbar nærhed ligger et beskyttet sten- og jorddige (11 m).
Nødvendige myndighedstilladelser	Naturbeskyttelsesloven: Da der foretages ændringer i §3 vandløb. Vandløbsloven: Vandløbets profil ændres og er således en vandløbsregulering. VVM-screening: Bekendtgørelse nr. 1510 af 15/12/2010, om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning. Iht. bilag 11 f er projekter som omhandler regulering af vandløb omfattet af VVM-screening.

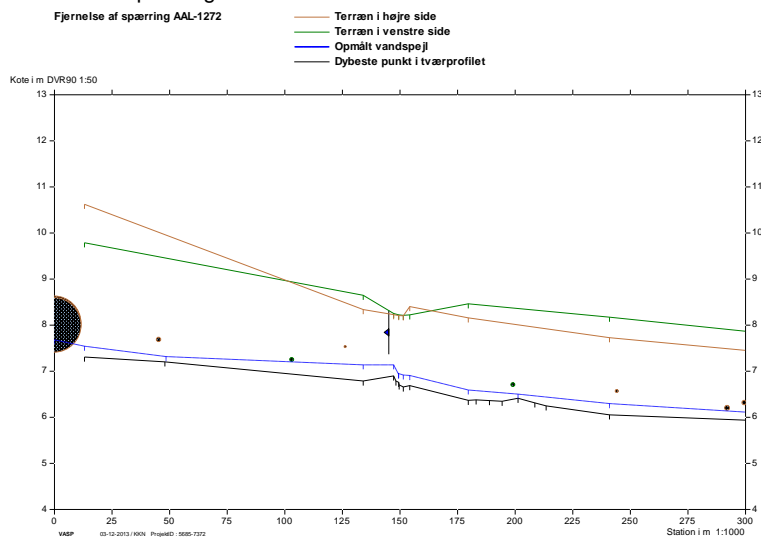
4. TEKNISKE ANLÆG OG LEDNINGER MV.	
LER	Ved en søgning i ledningsejerregistret LER er der ikke fundet ledningsejere i projektområdet.
Dræn	Iht. Orbicons drænarkiv er der foretaget dræning i projektområdet (Drænkort vil blive indhentet ved en eventuel detail-projektering).
Bygninger og anlæg	Ingen bygninger i projektområdet. Der er registreret en overkørsel 160 m opstrøms og 2.000 m nedstrøms.

5. SUPPLERENDE DATA	
Regulativ dimensioner	Ingen. Vandløbet henligger i naturtilstand.
Opmålinger	Orbicon har foretaget en kontrolopmåling i 2013.
Afstrømning	Der findes ikke varighedskurver eller afstrømningsdata for afstrømning i området.
Opland	10,96 km ²

Sundby å

Kontrolopmåling 2013

Fjernelse af spærring AAL-1272

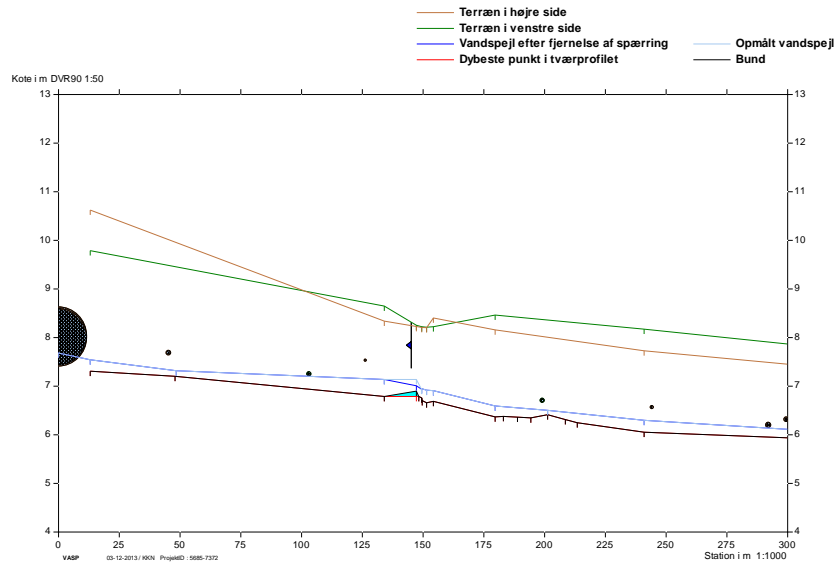

Figur 5.1. Eksisterende forhold.

6. PROJEKTFORSLAG	
Beskrivelse af løsning	Eksisterende fald udjævnes ved at fjerne stemmet. Der udlægges grus op- og nedstrøms spærringen (se figur 5.2).
Beskrivelse af de enkelte anlægstiltag	<ul style="list-style-type: none"> • Fjernelse af spærring som er ca. 15 cm. høj. • Nedbrydning og knusning af stemmeværk som køres bort. • Udlægning af grus og eventuel etablering af 2-3 gydebanker.
Særlige forhold	Det skal undersøges nærmere, hvorvidt stemmet i brinkanlægget bliver benyttet som odderbolig.

Sundby å

Fjernelse af spærring AAL-1272

Figur 6.1. Projektforslag samt beregnede vandspejlsforløb før (blå streg) og efter (rød streg) restaurering.

7. LODSEJERE

Berørte lodsejere og deres holdning til projektet

1e, Nordentoft Gde., Sjørring
Erik Magnus Sejersbøl
Hvidhøjvej 21
7700 Thisted

Er imod projektet. Har indsendt bemærkning sammen med lodsejer Anders Christian Kjær Jensen. Vedkommende har observeret oddere i brinken ved stemmet og mener, at disse benytter stemmet som en del af deres bolig. Lodsejer efterlyser krav til erstatning ifm strukturskader, hvis restaureringen gennemføres, da der ikke findes vej til stemmet. Lodsejer vil inddrage DN, såfremt projektet videreføres.

1e, Nordentoft Gde., Sjørring
Jakob Ryttersgaard Sejersbøl
Starkærvej 2
Næstrup
7700 Thisted

Ingen indsigelser modtaget

	<p>1e, Nordentoft Gde., Sjørring Kristian Sejersbøl Stenshøjvej 12 Bruunshåb 8800 Viborg <i>Ingen indsigelser modtaget</i></p> <p>5b, Nr. Skjoldborg By, Skjoldborg Jens Nicolaj Klemensen Møller Oddesundvej 73 Skjoldborg 7700 Thisted <i>Positiv overfor projektet</i></p> <p>6e, Nr. Skjoldborg By, Skjoldborg Anders Christian Kjær Jensen Oddesundvej 146 Skjoldborg 7700 Thisted <i>Er imod projektet. Har indsendt bemærkning sammen med lodsejer Erik Magnus Sejersbøl. Vedkommende har observeret oddere i brinken ved stemmet og mener, at disse benytter stemmet som en del af deres bolig. Lodsejer efterlyser krav til erstatning ifm strukturskader, hvis restaureringen gennemføres, da der ikke findes vej til stemmet. Lodsejer vil inddrage DN, såfremt projektet videreføres.</i></p>
Lodsejeres erstatningskrav	<p>Ingen. Hvis der i forbindelse med anlægsfasen påføres strukturskader på arealerne, erstattes disse efter gældende regler. Umiddelbart forventes der ingen strukturskader, da anlægsarbejdet er forholdsvis simpelt og kørsel med maskiner er begrænset.</p>
8. AFVÆRGEFORANSTALTNINGER	
Nødvendige afværgeforanstaltninger	Ingen.

9. FORVENTEDE KONSEKVENSER AF INDSATSEN	
Fisk	En fjernelse af spærringen vil betyde, at bl.a. ørred vil få lettere adgang til gydemuligheder opstrøms i vandløbet.
Smådyr og DVFI	De fysiske forhold vil blive forbedret på strækningen, idet der udlægges grus og sten. Dette vil medføre flere varierede levesteder for smådyr og dermed medvirke til at forbedre vandløbets tilstand og faunaklassen.
Vandløbsplanter	Ingen negative effekter.
Fysisk vandløbskvalitet	Sten og grus på den åbne vandløbsstrækning vil forbedre den fysiske vandløbskvalitet.
Passageforhold for smådyr og fisk	Fjernelse af spærringen vil betyde, at smådyr og fisk får bedre passagemulighed.
Afvandingsmæssige forhold	Bunden er det nye vandløb anlægges således, at der ikke vil være afvandingsmæssige ændringer af de vandløbsnære arealer.
Beskyttet natur	Ingen.
Natura 2000-beskyttelse	Ingen.
Bilag IV-arter	Der vurderes, at projektet vil have en neutral eller en lille positiv betydning for bilag IV arter med tilknytning til vandløb og de nærliggende områder. Det belyses nærmere i en detailprojektering, såfremt at stemmet bliver benyttet som odderbølg. Overordnet vurderes det at fjernelse af stemmet ikke er et indgreb der forringer artens udbredelse og levevilkår iht. artens status som Bilag IV- art, idet passageforhold forbedres og livsbetingelser for ørreder og ørredyngel forbedres.
Øvrige udpegninger	Ingen.
Eksisterende forhold	Ingen.
Andre forhold	Ingen.

10. SKØNNEDE OMKOSTNINGER TIL GENNEMFØRELSE	
Aktivitet	Beløb (ekskl. moms)
Detailprojektering	7500
Udbud og tilsyn	2500
Anlægsomkostninger	25000
Erstatninger til lodsejere	5000
Samlet overslag over omkostninger til gennemførelse	40000

Der vil kunne opnås en reduktion af ovenstående omkostninger, hvis gennemførelse foretages sammen med gennemførelse af de øvrige indsatser i Sundby Å vandløbssystem.

11. TIDSPLAN	
Projektelemt	Uge
Detailprojektering	2-10
Udbud og tilsyn	12-25

Gennemførelse af projektet afhænger af hvornår der foretages ansøgning om realisering og hvornår der gives tilsagn. Ansøgning om realisering vil dog fremsendes hurtigst muligt efter færdiggørelse af forundersøgelsen. De anførte ugetal angiver antal uger efter tilsagn til realisering.

12. KONKLUSION OM INDSATSENS GENNEMFØRLIGHED	
I relation til lodsejere	Lodsejernes holdning til indsatsen er forskellig. To lodsejere er meget imod gennemførelsen, mens én er positiv over for indsatsen.
I relation til målsætning	Ved fjernelse af rørlægning AAL-1275 vil der sikres fuld faunapassage til 2.320 m målsat vandløb. De fysiske forhold forbedres på en kort vandløbsstrækning og vil medvirke positivt til opfyldelse af målsætning.
I relation til omgivende natur	Gennemførelsen af projektet forventes ikke at påvirke den omkringliggende natur. Det belyses nærmere i en detailprojektering, såfremt at stemmet bliver benyttet som odderbolig. Overordnet vurderes det, at fjernelse af stemmet ikke er et indgreb der forringer artens udbredelse og levevilkår iht. artens status som Bilag IV-art.
I relation til afvandings-tilstand	Der vil ved gennemførelse af projektet være en mindre lokal vand-spejls-stigning, som ikke får nogen påvirkning af afvandings-tilstanden for de vandløbsnære arealer.
Teknisk/praktisk	Projektet er teknisk og praktisk nemt at gennemføre.
Kost-effektivitet	Ved projektgennemførelsen forventes der miljømæssige gevinster for især smådyr og fisk. Fjernelse af spærringen fritlægger en strækning på 2.320 m. Projektet forventes ikke, at have nogen negative effekter på den omgivende natur eller afstrømning. Realisering af projektet forventes at koste 40.000 kr. Projektet koster 17,24 kr. pr. m. frilagt vandløb.